

Příloha č. 1 – Ukázka přeepsaného rozhovoru č. 1

1. Už ses někdy v minulosti ve svém okolí setkal se sebevraždou?

„Ne, nesetkal.“

A s jinou formou suicidálního jednání, třeba v podobě sebepoškozování?

„Jen si pamatuju, že když mi bylo 13, tak že se jedna holka z našeho sportovního klubu řezala. Nevěděl jsem, co dělá, a hlavně proč to dělá. Myslím si, že chtěla pozornost. Taky pak později vylezlo na povrch, že má anorexii, a že zvrací jídlo. Ona se s tím ale dost chlubila a všem o tom povídala.“

2. Kdo ti o sebevraždě spolužáka ve třídě řekl, popř. jakým způsobem ses o smrti spolužáka dozvěděl?

„Bylo odpoledne a já jsem byl někde venku. Volala mi máma, že tátovi volal jeho táta, že se můj spolužák nevrátil po škole domů a jestli nevím kde je. Já jsem řekl, že nevím, ale že byl v ten den ve škole nějaký skleslý. Máma mi řekla, že se mám jít podívat po našem městě, jestli se někde netoulá. Tak jsem šel na nádraží, k rozhledně, prošel jsem celé náměstí... po celým městě jsem chodil a hledal ho, no a pak mi máma asi v půl sedmé zavolala, že mám jít domů. Tak jsem šel, no a doma mi řekla, že jí volal táta, že se zabil, že je mrtvý. Věděl jsem to tedy z naší třídy jako úplně první.“

3. Jaká byla tvá první reakce?

„Měl jsem smíšené pocity. Nejdřív jsem nevěděl, jak reagovat. Potom mi to líto a brečel jsem.“

4. Co si myslíš o tom, že tvůj spolužák spáchal sebevraždu?

„Po tom, co jsem se dozvěděl, co v životě zažíval, tak si myslím, že už má klid, a že ho nic netíží. Myslím si, že smrt je součástí života“

5. Poskytly vám pedagogové nějaké informace o tom, co se stalo, popř. v jakém časovém horizontu od události? A jakým způsobem se k události stavěli?

„Druhý den po tom, co se to stalo, přišel ředitel společně se zástupcem a zástupkyní, stoupl si před tabuli a řekl, že náš spolužák spáchal sebevraždu. To bylo vše, pak odešel. Nic víc. Pár učitelů pak na hodinách řeklo, že je to mrzí, ale bylo jich minimum. Ostatní dělali, jako by se nic nestalo.“

6. Jaká byla reakce tvých spolužáků?

„Byli zaražení, mlčeli a nikdo nic neříkal. Ani jsme se o tom pak nebavili. Jen nás zajímalo, jestli bude mít pohřeb. Když jsme se dozvěděli, že ne, já, a ještě dva spolužáci, jsme zorganizovali sbírku aspoň na náhrobní kámen, který jsme mu nechali udělat.“

7. Mohl bys popsat atmosféru třídy první den po události?

„Pořád stejný, absolutně beze změny, i během hodin.“

8. Pociťoval jsi ve vašem třídním kolektivu nějakou formu podpory nebo spíše vznikly rozdíly a napětí?

„Ani jedno, nic se totiž nedělo a všechno bylo beze změny. Akorát jeden spolužák si z toho dělal srandu, což mě štválo.“

9. Změnily se ve třídě nějakým způsobem vztahy, popř. jakým?

„Ne, nijak.“

10. Máš pocit, že ses díky této události dozvěděl o spolužácích ve třídě něco nového?

„Ne.“

11. Po jak dlouhou dobu jste se o sebevraždě spolužáka ve škole bavili, popřípadě bavíte se do dnes?

„Nikdy jsme se o tom nebavili.“

12. Byly ve škole podniknuty nějaké kroky v rámci reakce na tuto událost, popřípadě jaké?

Proběhla nějaká forma intervence nebo speciálně vyhrazený čas pro sdílení emocí?

„Akorát asi o několik dní později o občanku rozdala učitelka papíry s kontakty na krizové linky, jinak vůbec nic.“

Využil jsi těchto kontaktů?

„Ne.“

13. Navštívil vaši třídu externí odborník zabývající se tímto tématem?

„Akorát přišla nějaká paní z kriminálky, a řekla nám co se stalo. Ale nijak do hloubky se s námi nebavila.“

14. Máš pocit, že škola podnikla dostatečné kroky ke zvládnutí této situace a poskytla ti maximální podporu?

„Ne, nepřišlo mi, že by to bylo dostatečný.“

15. Máš nějaký návrh toho, jakým způsobem by podle tebe mohla škola žáky podporovat při procesu zvládnání následků události, jako je smrt ve škole tak, aby tato podpora byla co nejúčinnější?

„Mohli aspoň na pár dní zvolnit tempo výuky. Všichni dělali, jako by se vůbec nic nestalo. Taky si myslím, že by bylo fajn, kdyby přišel někdo, s kým bychom mohli sdílet naše emoce a aspoň trochu si o tom promluvit.“

Příloha č. 2 – Ukázka přepsaného rozhovoru č. 2

1. Už ses někdy v minulosti ve svém okolí setkal se sebevraždou?

„Ne.“

A s jinou formou suicidálního jednání, třeba v podobě sebepoškozování?

„To ano, ale nebyl to nikdo, kdo by mi byl nějak blízký.“

2. Kdo ti o sebevraždě spolužáka ve třídě řekl, popř. jakým způsobem ses o smrti spolužáka dozvěděl?

„Měl jsem podezření už ten den ve škole. Byl takový zvláštní, ale myslel jsem si, že je jen smutný. Fakt by mě nenapadlo, že by se zabil. Oficiálně jsem se to dozvěděl až druhý den ve škole od ředitele a naší třídní učitelky.“

3. Jaká byla tvá první reakce?

„Bylo to takový divný. Nechtěl jsem tomu věřit.“

4. Co si myslíš o tom, že tvůj spolužák spáchal sebevraždu?

„Jeho sebevraždu přisuzuju jeho rodině. Neměl to jednoduchý. Kdyby měl normálního tátu, nikdy by se to nestalo. Tím, že jsme dělali ve škole blbosti, to bylo ještě horší.“

5. Poskytly vám pedagogové nějaké informace o tom, co se stalo, popř. v jakém časovém horizontu od události? A jakým způsobem se k události stavěli?

„Akorát nám o tom řekli, jinak nic zvláštního.“

6. Jaká byla reakce tvých spolužáků?

„Někteří brečeli. Ostatní byli zaražení.“

7. Mohl bys popsat atmosféru třídy první den po události?

„Ona ten den nějak nešla ve škole voda, nebo co se to tam dělo, tak nás po první hodině pustili domů. I když si myslím, že nám lhali, protože potom se zpětně říkalo, že jeho táta údajně přišel k nám do školy se zbraní. Jako že z toho vinil školu, že se jeho syn zabil. Nikdo vlastně neví, jak to bylo. Stalo se to v pátek a přes víkend to podle mě docela vyšumělo.“

8. Pociťoval jsi ve vašem třídním kolektivu nějakou formu podpory nebo spíše vznikly rozdíly a napětí?

„Myslím si, že jim to určitě jedno nebylo, ale moc jsme to neřešili. Vraceli jsme se k tomu jen když o tom s námi mluvila policejní psycholožka, ale že bychom se o tom bavili v tu dobu sami od sebe, to ne.“

9. Změnily se ve třídě nějakým způsobem vztahy, popř. jakým?

„Ne.“

10. Máš pocit, že ses díky této události dozvěděl o spolužácích ve třídě něco nového?

„Ne.“

11. Po jak dlouhou dobu jste se o sebevraždě spolužáka ve škole bavili, popřípadě bavíte se do dnes?

„V tu dobu jsme se o tom moc nebavili. V poslední době se tohle téma ale docela otevírá, ale takovým způsobem, že si z toho kluci dělají spíš srandu. Zrovna třeba tak před dvěma týdny jsme se o tom bavili naposled.“

12. Byly ve škole podniknuty nějaké kroky v rámci reakce na tuto událost, popřípadě jaké? Proběhla nějaká forma intervence nebo speciálně vyhrazený čas pro sdílení emocí?

„Jen skrz tu policejní psycholožku, která něco povídala, ale my jsme se nijak nevyjadřovali. Ona přišla až několik dní po tom, moc si to nepamatuju, ale mohlo to být třeba až dva týdny po tom. No a pak přišla ještě jednou. Nikdo jiný u nás nebyl, ani nikdo z učitelů o tom s námi nemluvil.“

13. Navštívil vaši třídu externí odborník zabývající se tímto tématem?

„Akorát policejní psycholožka.“

14. Máš pocit, že škola podnikla dostatečné kroky ke zvládnutí této situace a poskytla ti maximální podporu?

„Já si osobně myslím, že za mě to bylo dostatečný. Tím, že jsme samý kluci, se s tím umíme vypořádat sami a moc to neprožíváme. Kdyby u nás ve třídě byly i nějaké holky, asi by ta podpora byla potřeba větší, protože ty jsou víc emocionální. Za mě asi takhle v pohodě.“

15. Máš nějaký návrh toho, jakým způsobem by podle tebe mohla škola žáky podporovat při procesu zvládnání následků události, jako je smrt ve škole tak, aby tato podpora byla co nejúčinnější?

„Já sám osobně jsem nic takového nepotřeboval, ale za mě chybí prevence. Kdyby byla dostatečná prevence, nemuselo se to stát. A taky všichni zavírali oči před jeho rodinnou situací. To byl taky jeden z faktorů.“

Příloha č. 3 – Ukázka přepsaného rozhovoru č. 3

1. Už ses někdy v minulosti ve svém okolí setkal se sebevraždou?
„Ano. Sousedka vedle z bytu si prostřelila hlavu. Pravděpodobně to bylo kvůli nešťastný lásce. Mě to ale nijak nezasáhlo, bylo mi to jedno. Nijak jsem jí neznal. Mám z toho docela srandu.“
2. Kdo ti o sebevraždě spolužáka ve třídě řekl, popř. jakým způsobem ses o smrti spolužáka dozvěděl?
„Nejdřív mi to napsal spolužák, který se to dozvěděl jako první, tomu jsem nevěřil. A pak to potvrdil druhý den ředitel.“
3. Jaká byla tvá první reakce?
„Byl jsem hodně překvapený z toho, co udělal. Byl jsem z toho hodně smutný a bylo mi to líto. No ale pak později jsem z toho měl srandu.“
4. Co si myslíš o tom, že tvůj spolužák spáchal sebevraždu?
„Je mi ho líto. Mohl svoje problémy řešit jinak.“
5. Poskytly vám pedagogové nějaké informace o tom, co se stalo, popř. v jakém časovém horizontu od události? A jakým způsobem se k události stavěli?
„Učitelé nám nic moc neřekli, spíš k nám chodila nějaká paní z policie a ta nám až řekla víc informací.“
6. Jaká byla reakce tvých spolužáků?
„Byli smutní. Později si z toho někteří taky dělali srandu, ale někteří zůstali smutní do teď.“
7. Mohl bys popsat atmosféru třídy první den po události?
„Nálada byla taková pochmurná. Já jsem se z toho snažil dělat srandu, ale ostatní se na to moc netvářili, tak jsem radši nic neříkal.“

8. Pociťoval jsi ve vašem třídním kolektivu nějakou formu podpory nebo spíše vznikly rozdíly a napětí?

„V tu dobu s námi do třídy chodila jedna holka a ta byla v té době má přítelkyně. Ta mi hodně pomohla. Zjistil jsem, že není řešení se v tom utápět, tak jsem si to doháněl tím, že jsem si z toho dělal srandu. Kdybych si z toho srandu nedělal, budu z toho ještě doteď smutný. Každopádně s klukama jsem se v té době ve třídě moc nebavil, takže od nich jsem podporu neměl.“

9. Změnily se ve třídě nějakým způsobem vztahy, popř. jakým?

„Ne.“

10. Máš pocit, že ses díky této události dozvěděl o spolužácích ve třídě něco nového?

„Ne.“

11. Po jak dlouhou dobu jste se o sebevraždě spolužáka ve škole bavili, popřípadě bavíte se do dnes?

„Občas se k tomu vracíme, ale děláme si z toho spíš srandu.“

12. Byly ve škole podniknuty nějaké kroky v rámci reakce na tuto událost, popřípadě jaké? Proběhla nějaká forma intervence nebo speciálně vyhrazený čas pro sdílení emocí?

„Chodila k nám policejní psycholožka.“

13. Navštívil vaši třídu externí odborník zabývající se tímto tématem?

„Jen policejní psycholožka. Přišla asi po dvou týdnech, pak asi za další dva týdny, celkově u nás byla asi třikrát.“

14. Máš pocit, že škola podnikla dostatečné kroky ke zvládnutí této situace a poskytla ti maximální podporu?

„Ne. Škola nám neřekla žádné bližší informace, akorát ředitel řekl, že náš spolužák spáchal sebevraždu. Myslím si, že o tom škola nechtěla mluvit a snažila se to udusit. S námi to vůbec neřešili. Každopádně podle mě škola neměla tolik informací, jako policie, tudíž to, že k nám chodila ta paní od policie, bylo adekvátní a dostatečné.“

15. Máš nějaký návrh toho, jakým způsobem by podle tebe mohla škola žáky podporovat při procesu zvládnání následků události, jako je smrt ve škole tak, aby tato podpora byla co nejúčinnější?

„Já sám bych nevěděl, jak o tom mluvit, tudíž žádný návrh nemám. Nedokážu si představit, co jiného navíc by mohli udělat.“

Příloha č. 4 – Ukázka přepsaného rozhovoru č. 4

1. Už ses někdy v minulosti ve svém okolí setkal se sebevraždou?

„Asi ne.“

A s jinou formou suicidálního jednání, třeba v podobě sebepoškozování?

„Jo to jo. Že se třeba někdo ve třídě řezal, ale nikdo z nich mi nikdy nebyl nijak blízký a nijak jsem to neřešil.“

2. Kdo ti o sebevraždě spolužáka ve třídě řekl, popř. jakým způsobem ses o smrti spolužáka dozvěděl?

„Já jsem ten den nebyl ve škole a spolužák mi volal a řekl mi to. Jsem se ptal, co bylo ve škole, tak řekl tohle. Ono to zrovna bylo nějak na moje narozeniny nebo den po tom, tak to bylo takový... pro mě dost těžký.“

3. Jaká byla tvá první reakce?

„Bylo mi to líto, protože jsem se s ním docela bavil. Přišel mi jeden z těch normálnějších, takže jsem se s ním víc bavil, i jsem se s ním učil na testy a tak. Ale o ničem jsem dopředu nevěděl. Žádné náznaky, nic mi neřekl.“

4. Co si myslíš o tom, že tvůj spolužák spáchal sebevraždu?

„Neměl to dělat, to je jasný. Měl se s námi o tom pobavit. Nikdy se nám nezminil o tom, že by měl nějaký problém.“

5. Poskytly vám pedagogové nějaké informace o tom, co se stalo, popř. v jakém časovém horizontu od události? A jakým způsobem se k události stavěli?

„Ten první den to nevím, to jsem tam nebyl. Ale pak tam byla policistka a ptala se nás na nějaké věci. Díky tomu jsem se dozvěděl, co se zpětně stalo. Jinak ne. Nikdo z učitelů s námi nemluvil.“

6. Jaká byla reakce tvých spolužáků?

„Spolužáci se chovali jinak než obvykle. Myslím, že přišli všichni v černém oblečení, měli jsme v šatně jeho fotku a nějaké kytky po docela dlouhou dobu. Zasáhlo nás to.“

7. Mohl bys popsat atmosféru třídy první den po události?

„Bylo to divný.“

8. Pociťoval jsi ve vašem třídním kolektivu nějakou formu podpory nebo spíše vznikly rozdíly a napětí?

„Ze začátku jsem se o tom s nikým nebavil. Nějak jsem tomu nechtěl věřit. A pak později, když přišla ta policistka, tak jsme to začali nějak víc probírat.“

9. Změnily se ve třídě nějakým způsobem vztahy, popř. jakým?

„To asi ne.“

10. Máš pocit, že ses díky této události dozvěděl o spolužácích ve třídě něco nového?

„Docela jo. Mám pocit, že jsem se díky tomu začal bavit více asi se dvěma spolužáky, protože jsme zařizovali jeho náhrobek. Víc jsem je poznal a trávili jsme spolu víc času.“

11. Po jak dlouhou dobu jste se o sebevraždě spolužáka ve škole bavili, popřípadě bavíte se do dnes?

„Bavíme se o tom doted'. Zničehonic si na to občas vzpomeneme.“

12. Byly ve škole podniknuty nějaké kroky v rámci reakce na tuto událost, popřípadě jaké?

Proběhla nějaká forma intervence nebo speciálně vyhrazený čas pro sdílení emocí?

„Stalo se to v pátek a já jsem přišel po víkendu poprvé do školy, a to tam nikdo nebyl. Jestli tam byl někdo, když jsem tam nebyl, tak to nevím.“

13. Navštívil vaši třídu externí odborník zabývající se tímto tématem?

„Policistka.“

14. Máš pocit, že škola podnikla dostatečné kroky ke zvládnutí této situace a poskytla ti maximální podporu?

„Myslím si, že vůbec žádné kroky nepodniknula.“

15. Máš nějaký návrh toho, jakým způsobem by podle tebe mohla škola žáky podporovat při procesu zvládnání následků události, jako je smrt ve škole tak, aby tato podpora byla co nejúčinnější?

„Mohli jsme se o tom lépe pobavit s nějakým odborníkem, co by nám dokázal víc poradit, aspoň na jednu vyučovací hodinu. Ale oni vůbec nic neudělali.“

Příloha č. 5 – Ukázka přepsaného rozhovoru č. 5

1. Už ses někdy v minulosti ve svém okolí, mimo události sebevraždy ve třídě, setkal se sebevraždou?

„Ne.“

A s jinou formou suicidálního jednání, třeba v podobě sebepoškozování?

„Jo to jo. U kamarádů. Myslím si, že to není dobrý, ale každý má tu situaci jinou doma nebo ve škole. Faktory jsou na to různé, takže se to dá chápat. Ale je to samozřejmě potřeba řešit.“

2. Kdo ti o sebevraždě spolužáka ve třídě řekl, popř. jakým způsobem ses o smrti spolužáka dozvěděl?

„Začalo to na třídní skupině. Tam někdo napsal, že vlaky mají zpoždění, a že tam někdo skočil. Oni toho mého spolužáka ten den zrovna vyhodili ze školy. No, a tak jsme si to nějak začali pomalu spojovat. A pak nám to teda ve škole potvrdili, že se fakt zabil.“

3. Jaká byla tvá první reakce?

„Docela mě to dostalo, protože on na to vůbec nevypadal, takže mě to hodně dostalo. A pak jsme se dozvěděli víc, že ho táta mlátil a takhle, tak že se vlastně bál přijít ten den domu.“

4. Co si myslíš o tom, že tvůj spolužák spáchal sebevraždu?

„On na sobě vůbec nedal nic najevo, vůbec jsem netušil, že by byl schopný se zabít. Byl vždycky spokojený a šťastný, měl spoustu kamarádů. Určitě neudělal správně. Dá se to vyřešit jinak tyhle problémy. Můžeme se domnívat, co mohl nebo nemohl udělat, ale určitě se to dalo nějak řešit jinak. Tohle není dobrá cesta, takhle to ukončit. Dá se to vždycky vyřešit jinak, říct si o pomoc.“

5. Poskytly vám pedagogové nějaké informace o tom, co se stalo, popř. v jakém časovém horizontu od události? A jakým způsobem se k události stavěli?

„To úplně nevím, jako řekli nám něco, ale neřekli nám všechno. Jen takové ty základní informace, že ho táta mlátil, a že to měl doma hodně špatný. To je tak všechno, co nám řekli.“

6. Jaká byla reakce tvých spolužáků?

„Z mého pohledu to všechny vzalo hodně, protože to nikdo nečekal. Všichni z toho byly vyděšení, neřekli by to do děj.“

7. Mohl bys popsat atmosféru třídy první den po události?

„Atmosféra byla hodně smutná. Pamatuju si, že se nosily kytky, že byly v šatně, i jeho fotka. Udělala se mu taková památka. Pak se to chvíli táhlo, a pak už to postupně přecházelo.“

8. Pociťoval jsi ve vašem třídním kolektivu nějakou formu podpory nebo spíše vznikly rozdíly a napětí?

„Podle mě to bylo obojí tak půl napůl. Někdo byl uzavřený do sebe a někdo nabízel pomoc, ale nijak moc. Bylo to fakt tak půl napůl bych řekl.“

9. Změnily se ve třídě nějakým způsobem vztahy, popř. jakým?

„To asi ne. Možná trochu k lepšímu, ale určitě ne k horšímu.“

10. Máš pocit, že ses díky této události dozvěděl o spolužácích ve třídě něco nového?

„To asi ne.“

11. Po jak dlouhou dobu jste se o sebevraždě spolužáka ve škole bavili, popřípadě bavíte se do dnes?

„Tak občas se to vytáhne i teď, že se o tom mluví, ale předtím se to táhlo docela dlouho. Nevím, třeba půl roku bych řekl klidně, ale pak už to postupně odcházelo.“

12. Byly ve škole podniknuty nějaké kroky v rámci reakce na tuto událost, popřípadě jaké?

Proběhla nějaká forma intervence nebo speciálně vyhrazený čas pro sdílení emocí?

„Byla u nás nějaká paní z policie. Ta nám říkala nějaký informace o tom. Taky řekla, že se na ní máme kdyžtak obrátit a zeptat se, když budeme chtít pomoci. Byla u nás dvakrát, dvě hodiny nám věnovala, to je všechno. Myslím, že se na ní ale nikdo neobrátil. Myslím, že většina se bojí o tu pomoc si říct. Ale to je na jednotlivci, to nedokážu posoudit samozřejmě.“

13. Navštívil vaši třídu externí odborník zabývající se tímto tématem?

„Nějaká paní z policie.“

14. Máš pocit, že škola podnikla dostatečné kroky ke zvládnutí této situace a poskytla ti maximální podporu?

„Řekl bych, že mohli udělat víc.“

15. Máš nějaký návrh toho, jakým způsobem by podle tebe mohla škola žáky podporovat při procesu zvládnání následků události, jako je smrt ve škole tak, aby tato podpora byla co nejúčinnější?

„Mohli se o tom s námi lépe o tom pobavit, probrat to s námi každým jednotlivě, a ne v kolektivu, protože většina se může stydět a pak se s ničím nesevěří a nevyřeší se nic. Taky bych se o tom chtěl bavit víc do hloubky, než jsme se bavili.“

Příloha č. 6 – Ukázka přeepsaného rozhovoru č. 6

1. Už ses někdy v minulosti ve svém okolí setkal se sebevraždou?
„Ne.“

A s jinou formou suicidálního jednání, třeba v podobě sebepoškození?
„Taky ne.“
2. Kdo ti o sebevraždě spolužáka ve třídě řekl, popř. jakým způsobem ses o smrti spolužáka dozvěděl?
„Napsal mi to spolužák ten den, kdy se to stalo.“
3. Jaká byla tvá první reakce?
„Nevěřil jsem tomu. Myslel jsem si, že si ze mě dělá srandu, a že mi lže.“
4. Co si myslíš o tom, že tvůj spolužák spáchal sebevraždu?
„Já jsem se ním moc nebavil, takže jsem vůbec netušil, že něco takového chce udělat. Každopádně si myslím, že jeho problémy mohl řešit jinak.“
5. Poskytly vám pedagogové nějaké informace o tom, co se stalo, popř. v jakém časovém horizontu od události? A jakým způsobem se k události stavěli?
„Já jsem v tu dobu nechodil do školy, takže vůbec nevím. Přišel jsem asi týden po tom, co se to stalo. Se mnou teda osobně nikdo nemluvil. A jak se k tomu učitelé stavěli, to taky nevím, protože když jsem přišel já, bylo všechno v normálu a jako obvykle.“
6. Jaká byla reakce tvých spolužáků?
„Tak tu původní reakci neznám. Ale asi tak po tom týdnu, když jsem tam byl poprvé, tak jsem nepoznal žádnou změnu. Kdyby mi to spolužák nenapsal, tak to vůbec nevím.“
7. Mohl bys popsat atmosféru třídy první den po události?
„Netuším.“
8. Pociťoval jsi ve vašem třídním kolektivu nějakou formu podpory nebo spíše vznikly rozdíly a napětí?
„Asi spíš podporu. Nikdo se proti nikomu nestavil, nebo něco takového.“

9. Změnily se ve třídě nějakým způsobem vztahy, popř. jakým?

„Nemyslím si.“

10. Máš pocit, že ses díky této události dozvěděl o spolužácích ve třídě něco nového?

„Jo. My jsme se v tu dobu všichni znali něco okolo 3 měsíců. Nic jsme o sobě pomalu nevěděli, ale díky téhle události jsem je tak nějak lépe poznal. Nečekal jsem, že budou tak starostliví, a že se budou tolik zajímat.“

11. Po jak dlouhou dobu jste se o sebevraždě spolužáka ve škole bavili, popřípadě bavíte se do dnes?

„Po jak dlouhou dobu, to nevím, to už si nepamatuji. Já už do té školy přes rok nechodím a s těma lidma, až na výjimky, nejsem v kontaktu. No a v mé škole se nic takového nestalo. Každopádně s těma, s kterýma se doted' bavím, se o tom nikdy nebavíme.“

12. Byly ve škole podniknuty nějaké kroky v rámci reakce na tuto událost, popřípadě jaké?

Proběhla nějaká forma intervence nebo speciálně vyhrazený čas pro sdílení emocí?

„Jak to bylo, když jsem tam nebyl, to nevím. Ale co se ke mně dostalo od ostatních, tak nic takového nebylo. No, a když jsem tam byl já, tak také nic.“

13. Navštívil vaši třídu externí odborník zabývající se tímto tématem?

„Ne.“

14. Máš pocit, že škola podnikla dostatečné kroky ke zvládnutí této situace a poskytla ti maximální podporu?

„V rámci možností.“

15. Máš nějaký návrh toho, jakým způsobem by podle tebe mohla škola žáky podporovat při procesu zvládnání následků události, jako je smrt ve škole tak, aby tato podpora byla co nejúčinnější?

„Mohli nám dát bližší informace, nebo teda mně. Aspoň mohli říct, jak dopadlo vyšetřování. Nic jsem nevěděl. Všechno jsem se dozvěděl až postupem času od spolužáků.“

Příloha č. 7 – Ukázka přepsaného rozhovoru č. 7

1. Už ses někdy v minulosti ve svém okolí, mimo události sebevraždy ve třídě, setkal se sebevraždou?

„Ne.“

A s jinou formou suicidálního jednání, třeba v podobě sebepoškozování?

„Ano. Holky na základce, to bylo docela běžné. Ale že by se vyloženě řezal nějaký můj kamarád, o tom nevím.“

2. Kdo ti o sebevraždě spolužáka ve třídě řekl, popř. jakým způsobem ses o smrti spolužáka dozvěděl?

„Od spolužáků ve škole. Nějak se o tom nejdřív mluvilo, to jsem nechápal, a pak mi to teda řekl jeden spolužák.“

3. Jaká byla tvá první reakce?

„Asi šok. Nevěřil jsem tomu. Myslel jsem si, že si ze mě dělá srandu. Pak jsem pochopil, že to myslí vážně. To jsem byl hodně zmatený.“

4. Co si myslíš o tom, že tvůj spolužák spáchal sebevraždu?

„Myslím si, že to měl těžký a prostě nevěděl, jak si s tím má poradit. Je hrozný, že se dostal do situace, kdy neviděl žádnou jinou možnost než se zabít.“

5. Poskytly vám pedagogové nějaké informace o tom, co se stalo, popř. v jakém časovém horizontu od události? A jakým způsobem se k události stavěli?

„Tak první den po tom, co se to stalo, přišel ředitel k nám do třídy a řekl nám to. No pak odešel a nic víc se nedělo. Učitelé o tom nemluvili.“

6. Jaká byla reakce tvých spolužáků?

„Většina z nich byla v šoku. Pak byli všichni smutní.“

7. Mohl bys popsat atmosféru třídy první den po události?

„Bylo to takový utlumený. Bylo cítit napětí, a že jsou z toho všichni zaražení. Mnozí z nás nevěděli, jak se mají chovat nebo co mají říkat.“

8. Pociťoval jsi ve vašem třídním kolektivu nějakou formu podpory nebo spíše vznikly rozdíly a napětí?
„Docela jsme se podporovali si myslím. Celkem se ale objevovaly rozdíly v reakcích lidí. Někteří projevovali soucit a bylo jim to líto. No a pak tam byl jeden, co si z toho začal dělat srandu. A to těm, co z toho byli špatní, dost vadilo.“
9. Změnily se ve třídě nějakým způsobem vztahy, popř. jakým?
„Možná se někteří začali více bavit, ale jinak asi ne.“
10. Máš pocit, že ses díky této události dozvěděl o spolužácích ve třídě něco nového?
„Ne.“
11. Po jak dlouhou dobu jste se o sebevraždě spolužáka ve škole bavili, popřípadě bavíte se do dnes?
„Několik dní. Pak to pomalu ustávalo. No a teď to není téma, o kterém bychom se často bavili. Podle mě nás to ani nijak významně neovlivnilo.“
12. Byly ve škole podniknuty nějaké kroky v rámci reakce na tuto událost, popřípadě jaké? Proběhla nějaká forma intervence nebo speciálně vyhrazený čas pro sdílení emocí?
„Asi dvakrát u nás byla nějaká paní od policie. Ta nám řekla, že co se stalo a pravděpodobně proč se to stalo. Ale že by se někdo zajímal o nás, to ne.“
13. Navštívil vaši třídu externí odborník zabývající se tímto tématem?
„Ne.“
14. Máš pocit, že škola podnikla dostatečné kroky ke zvládnutí této situace a poskytla ti maximální podporu?
„Za mě asi v pohodě.“
15. Máš nějaký návrh toho, jakým způsobem by podle tebe mohla škola žáky podporovat při procesu zvládnutí následků události, jako je smrt ve škole tak, aby tato podpora byla co nejúčinnější?
„Mě to asi nezasáhlo tolik, jako lidi, kteří se s ním hodně bavili, což jsem já nebyl. Možná, že ti by potřebovali více času, kdy by si o tom s nimi někdo promluvil. Pro ně to muselo být těžký.“